

ÇOK VE AZ KARDEŞLİ ÇOCUKLARDA İ.Q. FARKI

-THE DIFFERENCE OF I.Q BETWEEN CHILDREN WITH SMALL AND LARGE NUMBER OF SIBLINGS-

L. ANTİKACIOĞLU, A. İNCİLER*

ÖZET: Bu çalışmada, kendinden başka en çok iki kardeşi olan, en küçüğü 6.4, en büyüğü 10.0 yaşında, 40 kişilik bir denek grubu, kendinden başka en az beş veya daha fazla kardeşi olan 27 kişilik başka bir denek grubu ile, Goodenough testi kullanılarak karşılaştırılmıştır. Az kardeşliler ortalama 106.15, çok kardeşliler 98.77 İ.Q. almışlardır. Fark anlamsızdır. Ancak "t" değeri (t: 1.968) .05 anlamlılık sınırına çok yakındır. Bulgular, literatür bulgularıyla paraleldir.

RESUME: Dans le present travail, nous avons compare les resultats de deux groupes de suiets au test de Goodenough.

Le premier groupe se compose de 40 sujets. Dont le plus jeune a 6 ans et 4 mois le plus age 10 ans. Les enfants de ce groupe ont tous au plus, deux freres, de second groupe compose de 27 sujets dont tous ont au moins 5 freres.

Le groupe qui a le moins de frere a un Q.I. moyen de 106.15, et le groupe qui a le grand nombre de freres a un Q.I. moyen de 98.77. La difference du point de vue statistique n'est pas significatif, mais la valeur "t" (1.968) est tres pres du seuil de signification.

Nos resultats coincident avec ceux de la litterature.

GİRİŞ

Yurt dışında (1) ve içinde (2) yapılan çalışmalarda ailenin kalabalıklaşmasıyla beraber İ.Q.'nun düştüğü görülmektedir.

Bu çalışmada, kendinden başka en fazla iki kardeşi olanlarla, kendinden başka en az beş veya daha fazla kardeşi olanların, İ.Q.'ları karşılaştırılmış ve aralarında anlamlı bir farklılaşmanın olup olmadığına bakılmıştır.

DENEK VE YÖNTEM

En küçüğü 6.4, en büyüğü 10.0 yaşında olan kız-erkek karışık 40 kişilik, kendinden başka en çok iki kardeşi olan bir denek grubu, en küçüğü 6.2, en büyüğü 10.0 yaşında olan, kız-erkek karışık 27 kişilik, kendinden başka en az beş ya da daha çok kardeşi olan bir başka denek grubu ile karşılaştırılmıştır (Tablo: 1).

Deneklere, küçük gruplar halinde, birbirlerinden kopya çekmelerine fırsat vermeyecek bir düzen içinde, kollektif olarak Goodenough testi uygulanmıştır.

Denekler aşağı sosyo-ekonomik düzeydeki ailelerden gelmektedirler.

Her iki grubun elde ettiği İ.Q., "t" testi ile karşılaştırılmıştır.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Görüldüğü gibi kendinden başka en çok iki kardeşi olanların İ.Q.'larının ortalaması 106.5, buna karşılık kendilerinden başka en az beş kardeşi olanların İ.Q.'larının ortalaması 98.77'dir (Tablo: 2).

Aralarındaki fark anlamlı değildir ($.1 > P > .05$) (Tablo: 2). Ancak bu anlamsızlığı ihtiyatla karşılamak gerekir. Çünkü "t" değeri, hemen hemen .05 anlamlılık sınırında bulunmaktadır.

R.B. Cattell'in 3734 çocuk üzerindeki bir çalışmasında, 10 yaşındaki çocuklarda, şu bulguları elde etmiştir (1):

Görüldüğü gibi, İ.Q. alt düzeylere doğru indikçe, ailedeki çocuk sayısında artma eğilimi olmaktadır. Bu durum en azından yukarıdan başlayarak 90-100 İ.Q. basamağına gidilene kadar böyle olmaktadır.

Güray ve Çokan'ın (2), 8-12 yaş çocukları üzerinde yaptıkları bir çalışmada, Goodenough'dan, geniş aile çocuklarının ortalama 101.49, küçük aile çocuklarının ise 111.93 aldıklarını saptamışlardır. Aralarındaki fark $P < .001$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur.

* Yakacak Çocuk Yuvası Psikoloğu

Tablo: 1
Deneklerin kronolojik yaşı, kardeş sayısı ve I.Q. ları:

0 KARDEŞ		2 KARDEŞ		5 KARDEŞ		6 KARDEŞ		7 KARDEŞ		9 KARDEŞ	
K.Y.	I.Q.	K.Y.	I.Q.	K.Y.	I.Q.	K.Y.	I.Q.	K.Y.	I.Q.	K.Y.	I.Q.
6.5	132.46	7.3	106.89	6.5	97.40	6.2	113.51	8.9	100	9.4	88.39
9.9	94.87	6.5	132.46	6.5	89.61	7.8	81.52	8.1	83.50		
9.5	95.57	6.10	120.73	6.3	88	8.6	100				
9.9	100	6.4	100	7.8	75	9.9	112.82				
		9.11	83.19	7	121.42	9.1	107.33				
		7.11	107.36	7.8	117.39	9.10	86.44				
		7.1	144.70	7.1	102.35	9.1	96.33				
		7.9	106.45	9.6	78.94						
		7.1	137.64	9	83.33						
		7.3	75.86	8	121.87						
		7.4	102.27	8.4	117						
		7.1	127.05	8.8	115.38						
		7	125	8.8	98.07						
		7.3	106.89	9.8	93.10						
		7	114.28	9.2	84.54						
		7.2	122.09	9.8	108.62						
		8.1	92.78	10	105						
		8.7	99.02								
		8.2	110.20								
		8	96.87								
		8.7	75.72								
		9.6	113.15								
		7.11	129.47								
		8.5	103.96								
		8.5	98.01								
		8	81.25								
		8.5	109.90								
		8.5	112.87								
		9.11	98.31								
		9.9	84.61								
		9.7	106.95								
		9.1	88.07								
		9	111.11								
		9.7	91.30								
		9.10	101.69								
		10	105								

Tablo: 2
Az ve çok kardeşli deneklerin I.Q.'larının karşılaştırılması

	0-2 kardeş n: 40.	5 veya daha fazla kardeş n: 27
M	106.15	98.77
♂	16.34	13.72
t	1.968	
P	05. < P < .1	

I.Q.	Evdeki çocuk sayısı	
	town	country
130 ve üstü	2.35	1.80
120 - 130	2.92	2.31
110 - 120	2.76	2.62
100 - 110	3.00	3.27
90 - 100	3.60	3.72
80 - 90	4.13	4.21
70 - 80	3.93	4.72

Bu bakımdan bu çalışmada, az kardeşlilerin ortalama 106.15, çok kardeşlilerin ortalama 98.77 I.Q. almaları bulgusunun, literatürle paralel olduğu düşünülebilir. Çünkü her ne kadar, aralarındaki farkın ($1. > P > .05$) anlamsız olduğu bulunmuşsa da, "t" değerinin ($t: 1.968$) .05 sınırına çok yakın olduğu anlaşılmaktadır.

KAYNAKLAR

- 1- Eysenck, H.J.: Uses and Abuses of Psychology Penguin Books. 1978
- 2- Güray, Ö. ve Çökan, Y.: 8-12 Yaş Grubu Çocuklarda; çevre, sosyo-ekonomik durum ve aile yapısının, zekâ gelişimi üzerine etkileri. Tıp Fak. Mecm. 42: 385-391, 1979.